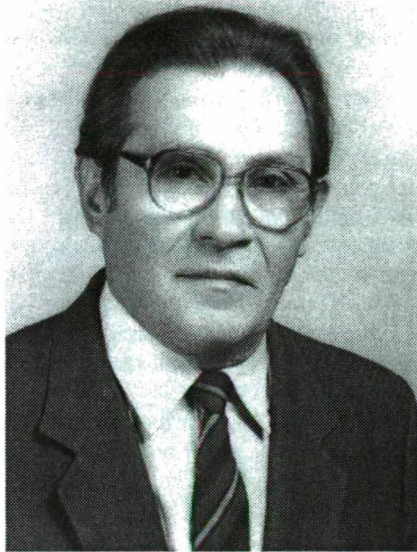

Dr. Dobcsányi Ferenc főszerkesztő 70. születésnapjára

A munkával töltött évek gyorsan peregnek egymás után, múltjukat alig vesszük észre. A kerek évfordulóknál azonban elidőzünk egy kicsit, akár fiatalabb, akár idősebb korban megállítanak egy pillanatra. Különösen igaz ez, ha egy gazdag életutat járt tisztelt kollégánk kettős évfordulóját ünnepeljük ugyanazon esztendőben.

Dobcsányi Ferenc címzetes főiskolai tanár 70 éves, és húsz éve főszerkesztője a Módszertani Közlemények című országos folyóiratnak, mely a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szerkesztődik megalapítása óta.

Személyében pályájával és hivatásával elkötelezett tanárt tisztelhetünk, akinek minden tevékenysége az iskolához, az oktatáshoz, a tanárképzéshez kötődik. Pedagógusi munkássága mindvégig a főiskolához kapcsolódott: közel 40 évet töltött el az általános iskolai magyartanárok képzésének szolgálatában. Ügyszerető, igényes szaktanári, metodikusi tevékenységéért, széles körű és hasznos módszertan-elméleti tudományos munkásságáért többször kapott hivatalos elismerést, de értékesebbnek minősül az a hatás, amely szuggesztív egyéniségéből tanítványaira sugárzott. A kisiskolások irodalomszeretetét, majdani pályaválasztását is motiválta az a lelkesedés, ahogy a műalkotásokat bemutatta, s a legapróbb részletek szépségeit is megláttatta. Tanítványai úgy emlékeznek óráira, hogy az irodalom ürügyén az életet is tanította. Azok közé a pedagógusok közé tartozott, akik a tanórai érzelmi magasfeszültséget élethossziglan ültették el tanítványaik lelkébe. Nem egyszer halljuk a visszaemlékezésekben: „Hálás vagyok minden szakmai, emberi megnyilvánulásért, amelyet Dobcsányi tanár úrtól kaptam.” „Fejlődésemben meghatározó pedagógus-személyiség ő, nem rövid távra, de egy életre.”

Amit az általános iskolai oktatás vesztett, azt a felsőoktatás megnyerte azzal, hogy a módszertan oktatójává vált. Tanításába, szacikkeibe átmentette azt, amit tapasztalatként mindkét oktatási formában összegyűjtött, sőt a folyóiraton, a Módszertani Közleményeken keresztül még a szakmai berkekben is kamatozódtak.

Pályája egyenes ívű, de korántsem gondtalan. A legfontosabb életrajzi tények is erről vallanak.

Érsekújvárott született 1927. október 25-én. Elemi iskoláit szülővárosában végezte, s itt kezdte el 1939-ben gimnáziumi tanulmányait is a Magyar Királyi Állami Pázmány Péter Gimnáziumban. A második világháború, majd a magyar nyelvű gimnázium megszűnése miatt középiskolai tanulmányait abba kellett hagynia. 1947 májusában a családot Magyarországra telepítették, így kerültek Tótkomlóra. Az érsekújvári gimnázium után az orosz-házi Táncsics Mihály Gimnáziumban lelt társakra az akkori nagy otthontalanságában. Érettségi után a Szegedi Pedagógiai Főiskolán magyar-történelem-testnevelés szakon általános iskolai (1951), az Eötvös Loránd Tudományegyetemen pedig magyar szakon középiskolai tanári oklevelet szerzett (1958).

Pályája úgy indult, hogy díjtalan gyakornok az Irodalmi Tanszéken, majd tanársegéd a Nyelvészeti Tanszéken. 1955-től pedig magyar szakvezető tanár az I. Számú Gyakorlóiskolában. 1971-ben a Magyar Irodalmi Tanszékre kerül adjunktusként, s a doktori fokozat megszerzése után (József Attila Tudományegyetem „summa cum laude” minősítéssel) főiskolai docensi kinevezést kap. Hosszabb ideig tanszékvezető-helyettes, de többször volt megbízott tanszékvezető is. A címzetes főiskolai tanári „kinevezése” már nyugdíjasként éri 1993-ban.

A Módszertani Közleményeknek 1961 óta munkatársa, szerkesztője, 1977-től pedig – jelenleg is – főszerkesztője. Ugyancsak egyik alapító tagja, munkatársa az 1971-ben induló és azóta már országos lappá vált gyermekirodalmi folyóiratnak, a Kincskeresőnek. Írt iskolai tankönyveket – a 8. osztályos általános iskolai irodalomkönyv díjnyertes pályázat-ként – eddig 15 kiadást ért meg.

A szerkesztés, a tankönyvírás mellett egész munkásságával, szaktanári tevékenységével, a továbbképzéseken tartott előadásaival, bemutató tanításaival az általános iskolai irodalomtanítás megújításán fáradozott, s a képességefejlesztő irodalomtanítás egyik úttörőjévé vált. Szakmai lektorálásai, módszertani tanulmányai elméleti érdeklődését, eredményeit igazolják. Tanárjelölt és tanár tanítványai érezték szigorát, de meggyőződhetek róla, hogy önmagával szemben is igényesen szigorú. Birtokosa több kitüntetésnek: Az oktatásügy kiváló dolgozója (I. Gyakorlóiskola), 1960.; „Pro juventute”- aranygyűrű (25 éves jubileum); Szakszervezeti munkáért ezüst fokozata (Módszertani Közlemények), 1980; Úttörővezető érdemérem (Kincskereső), 1982; Törzsgárda V. fokozat: Pro Akademia Paedagogica-émlékplakett (30 év); Kiváló Munkáért (Irodalom Tanszék), 1985; Törzsgárda VI. fokozat: Pro Akademia Paedagogica-émlékplakett (35 év); Szocialista Kultúráért (Nyugdíj előtt, Irodalom Tanszék), 1987.

1988. decemberében nyugállományba vonult. S azóta is töretlen kedvvel és lelkesedéssel végzi a Módszertani Közlemények főszerkesztői teendőit. E lapszám teljes terjedelmében Dobcsányi Ferencé: legjellemzőbb, ma is aktuális írásaiból közlünk válogatást, összeállítottuk munkásságának bibliográfiáját, hogy ezzel is elősegítsük a magyarszakos tanárok és tanárjelöltek tájékozódását az elmúlt évtizedek irodalomtanításának alakulásában.

A szerkesztő bizottság elismeréssel tisztelgő főszerkesztőjének 70. születésnapján, és a folyóirat érdekében végzett – több évtizedes – munkájáért is köszönetet mond.

A szerkesztő bizottság nevében:

Rozgonyiné Dr. Molnár Emma
főszerkesztő-helyettes